

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 100.877 van 16 november 2001
in de zaak A. 105.848/X-10.389.**

In zake : de v.z.w. STRAATEGO,
die woonplaats kiest bij
Advocaten J. GHYSELS, P. FLAMEY en Partners,
kantoor houdende te 1050 BRUSSEL,
Aarlenstraat 25

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat E. PLAVSIC,
kantoor houdende te 2000 ANTWERPEN,
Oudaan 22-24.

tussenkommende partij :

de Regie der Gebouwen,
die woonplaats kiest bij
Advocaat H. SEBREGHTS,
kantoor houdende te 2018 ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 33.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE Xe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de v.z.w. STRAATEGO op 11 juni 2001 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van 10 april 2001 van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar waarbij aan de Regie der Gebouwen de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het “uitvoeren voorafgaande infrastructuurwerken : aanleggen voorlopige wegenis en omleggen collector voor nieuw gerechtshof te Antwerpen-Zuid, opbreken van gewestwegen en hun aanhorigheden en opbreken van bestaande collector” op een terrein gelegen Bolivarplaats-Singel te Antwerpen;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. BARRA;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 11 september 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 5 oktober 2001;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. BOVIN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat P. FLAMEY, die verschijnt voor de verzoekende partij, van Advocaat E. PLAVSIC, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaten H. SEBREGHTS en Y. LOIX, die verschijnen voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. BARRA;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de Regie der Gebouwen met een verzoekschrift van 2 juli 2001 heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat er grond is om het verzoek in te willigen;

Overwegende dat de Regie der Gebouwen op 31 oktober 2000 bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning heeft ingediend “voor het uitvoeren van voorafgaande infrastructuurwerken: aanleggen voorlopige wegenis en omleggen collector”; omvattende het afschaffen en opbreken van een aantal rijwegen, het aanpassen en herstellen van een aantal rijwegen, het opbreken van bestaande riolering en het aanleggen van een nieuwe riolering, en dit op een terrein gelegen aan de Bolivarplaats en de Singel Zuid te Antwerpen; dat deze werken deel uitmaken van het project voor de bouw van een nieuw gerechtsgebouw aan de Bolivarplaats, het verleggen van de Singel en de ontwikkeling van de wijk Nieuw Zuid; dat de beoogde werken betrekking hebben op drie wegen die uitgeven op en rond de Bolivarplaats, met name de Amamtunnel, en de afritten Schelde en Hoboken van de ring rond Antwerpen; dat deze laatste twee afritten worden afgeschaft en opgebroken en via een nieuw aan te leggen voorlopige wegenis circa 100 m naar het oosten worden verlegd tot naast het bouwterrein voor het ontworpen gerechtsgebouw, meer bepaald op de rand van de zgn. "Konijnenwei"; dat deze voorlopige wegenis wordt ontworpen en uitgevoerd voor een mogelijke levensduur van 10 jaar, vermits zij volgens de aanvraagster in gebruik zal dienen te blijven tot na de ontworpen herlegging van de Binnensingel; dat tijdens het openbaar

onderzoek over de aanvraag 119 bezwaarschriften worden ingediend; dat het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen op 21 mei 2001 het openbaar onderzoek heeft afgesloten, de bezwaarschriften heeft verworpen maar gesteld "dat de toekomstige inrichting van de Konijnenwei dient gericht te zijn op het behoud van het bestaande ecologisch systeem", en een gunstig advies heeft uitgebracht onder de voorwaarde de nodige verkeerslichten te voorzien op de kruising met de Singel; dat het college bij de evaluatie van de bezwaarschriften onder meer heeft geoordeeld :

"- Wat het behoud van de groene ruimte betreft en in het bijzonder de Konijnenwei, kan gesteld worden dat het totaalplan dat opgemaakt werd voor het gerechtshof en omgeving, het behoud van de Konijnenwei juist beoogt, meer nog dat het voorziet in een betere bereikbaarheid ervan door het afschaffen van de Singel tussen de Kolonel Silvertoplaan en de Bolivarplaats”;

dat het college wat betreft de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening heeft gesteld :

"De aanvraag betreft voorafgaande werken voor het bouwen van een gerechtshof.

De werken zijn tijdelijk en na het voltooiën van de werken voor het gerechtshof kan de wegenis terug afgebroken worden.

De werken stroken met de inzichten voor de verdere ontwikkeling van de omgeving.”;

dat de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar op 10 april 2001 de bestreden stedenbouwkundige vergunning heeft verleend; dat dit besluit is gesteund op volgende motieven :

"Overwegende dat de te verleggen collector is gelegen in een gebied voor dagrecreatie en een bufferzone en hoofdverkeersweg volgens het vastgestelde gewestplan;

Overwegende dat de op te breken gewestwegen en hun aanhorigheden en collector gelegen zijn in de bufferzone en in een gebied bestemd voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut volgens het gewijzigde gewestplan Antwerpen d.d. 07/07/2000;

Overwegende dat de nieuw aan te leggen voorlopige wegenis gelegen is in een gebied voor dagrecreatie volgens het vastgestelde gewestplan;

Overwegende dat de aanvraag voorheen gedeeltelijk gelegen was in het bijzonder plan van aanleg 'nr. 89' goedgekeurd bij koninklijk besluit van 10/06/1974, dat niet in het plannenregister werd behouden bij besluit van 01/12/2000, BS 21/02/2001; dat de beoordeling van de aanvraag derhalve niet langer gebeurt op basis van het genoemde BPA, doch op basis van het gewestplan;

Overwegende dat artikel 20 van het KB van 28/12/72 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen stelt dat bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen ook buiten de daartoe bestemde gebieden kunnen worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied.

Overwegende dat de te verleggen wegenis en collector gemeenschapsvoorzieningen zijn die een tijdelijk en dringend karakter vertonen daar ze kaderen in de plannen voor de bouw van het nieuwe gerechtshof; dat de bouw van het nieuwe gerechtshof niet kan uitgevoerd worden zonder het realiseren van deze tijdelijke werken;

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen erg lokaal zijn;

Overwegende dat de betreffende collector zich onder de grond bevindt en derhalve ruimtelijk geen impact heeft; dat de wegeniswerken plaatsvinden aansluitend op een zone met een dichte concentratie van wegenis; dat de werken derhalve verenigbaar zijn met het (architectonisch) karakter van het gebied;

Overwegende dat de aanleg van de tijdelijke wegenis en het verleggen van de collector de bestemming van de zone niet hypothekeert;

Overwegende dat artikel 20 derhalve kan ingeroepen worden;

Overwegende dat de vooropgestelde werken - zoals reeds gesteld - noodzakelijk zijn voor het oprichten van een nieuwbouw Gerechtshof op de Bolivarplaats;

Overwegende dat het gewestplan Antwerpen op 07/07/2000 werd gewijzigd om de nieuwbouw Gerechtshof op de Bolivarplaats mogelijk te maken; dat de inplanting van dit gebouw aldus reeds een juridische basis kreeg;

Overwegende dat de tijdelijke wegenis zich op de rand van de 'Konijnenweide' bevindt zodat de impact zeer gering is en in de toekomst zal hersteld worden;

Overwegende dat de toekomstige inrichting van de 'Konijnenweide' geen deel uitmaakt van huidige aanvraag maar in de toekomst wel dient gericht te zijn op het behoud van het bestaand ecologisch systeem; dat voor de herinrichting van de 'Konijnenweide' een inrichtingsplan wordt opgemaakt door een befaamd landschapsarchitect;

Overwegende dat kan worden geconcludeerd dat de aanvraag (...) stedenbouwkundig aanvaardbaar is gelet op :

- de noodzakelijkheid voor de bouw van het nieuwe gerechtshof waarvan de inplantingsplaats reeds een juridische basis heeft (gewestplan)
- de ligging aansluitend bij een concentratie van infrastructuren
- de ligging aan de rand van de Konijnenweide waardoor de impact op dit gebied aanvaardbaar blijft
- de tijdelijke aard van de werken

Overwegende dat de werken in de tijd dienen beperkt te worden; dat met name binnen de 12 maanden na het in gebruik nemen van het Gerechtshof en de heraanleg van de Bolivarplaats de tijdelijke wegenis opnieuw dient opgebroken en de betreffende strook met groen dient heraangelegd";

dat de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar zich, wat betreft de ingediende bezwaarschriften, heeft aangesloten bij de "gemotiveerde verwerping" ervan door het college en in het bijzonder wat betreft de bezwaarschriften "die betrekking hebben op het verlies van groen en open ruimte als gevolg van het aantasten van de Konijnenweide" overweegt "dat de beoogde wegenis evenwel aan de rand gelegen is, bovendien van tijdelijke aard is en dat de zone rond het nieuwe gerechtshof deel zal uitmaken van een landschapsontwerp dat aansluiting vindt bij de Konijnenweide"; dat als voorwaarde wordt opgelegd :

"De werkzaamheden of handelingen waarvoor vergunning is verleend, mogen niet langer dan tot binnen de 12 maanden na het in gebruik nemen van

het Gerechtshof en de heraanleg van de Bolivarplaats in stand blijven of uitgevoerd worden, daarna dient het terrein op een verantwoorde wijze met groen heraangelegd te worden.";

Overwegende dat de verzoekende partij haar "procesbevoegdheid en belang" uiteenzet als volgt :

"1. De Raad van State aanvaardt principieel de procesbevoegdheid van verenigingen die optreden ter verdediging van collectieve milieubelangen.

(...)

2. De notie 'zijn collectieve belangen' geeft uitdrukking aan een specialiteitsvereiste. Meer bepaald is de procesbevoegdheid van een vereniging beperkt tot de rechtshandelingen die kaderen binnen het doel dat die vereniging overeenkomstig haar statuten nastreeft.

Welnu, de VZW STRAATEGO stelt zichzelf tot doel :

'een wettelijk en juridisch kader te bieden voor de beweging 'stRaten-generaal' en de initiatieven, die onder de naam stRaten-generaal worden georganiseerd door deze beweging.

Deze beweging en deze initiatieven hebben tot doelstelling algemeen : via burgerparticipatie bijdragen tot de bescherming en bevordering van de leefkwaliteit van het (stedelijk) leefmilieu, in zijn breedste betekenis én samenhang, van wijk tot wereld, en ook voor de toekomstige generaties, op basis van duurzaamheid en dierbaarheid. Bijzonder : onze aandacht gaat uit naar de lokale uitbouw van agenda 21. Welzijn, onderwijs, democratie, (kans)armoede, gezondheid, stedenbouw, discriminatie, arbeid, veiligheid, cultuur, afval, groenvoorziening, participatie, ruimtelijke ordening, financies, mobiliteit, patrimonium, productie- en consumptiepatronen, natuur, huisvesting, economie, ...' (...)

Deze concrete doelstelling van de VZW met betrekking tot de bescherming en de bevordering van de leefkwaliteit van het leefmilieu van de Stad Antwerpen resulteerde reeds in een erkenning vanwege de Bond Beter Leefmilieu 'als streekvereniging binnen het Mina-besluit' (...).

3. Aangezien de werken in casu ontegensprekelijk ernstige schade zullen toebrengen aan het eco-systeem van de Konijnenweide en aangezien de Konijnenweide fungeert als verbindingsgebied tussen het natuurgebied Wolvenberg en de natuurgebieden van Antwerpen-Zuid en Hoboken wordt zodoende niet enkel het ecosysteem van de Konijnenweide, doch ook de natuurgebieden Wolvenberg, Antwerpen-Zuid en Hoboken gehypothekeerd. In zulk een feitelijke constellatie kan niets anders besloten worden dan dat de VZW STRAATEGO gerechtigd, ja zelfs moreel verplicht (i.f.v. haar doelstellingen) is om binnen het kader van haar doelstelling - de duurzame ontwikkeling van het stedelijk leefmilieu - in casu op te treden.

Immers voorliggende vordering - in functie van het doel van de VZW - is niet ingegeven door het algemeen belang noch door de persoonlijke belangen van de leden van de vereniging (...).

Verder is het belang van de VZW STRAATEGO persoonlijk (zie statutaire doelstelling), rechtstreeks en geoorloofd";

Overwegende dat luidens artikel 4 van de statuten de v.z.w. STRAATEGO tot doel heeft wat volgt :

"Art. 4. De v.z.w. STRAATEGO stelt zichzelf tot doel een wettelijk en juridisch kader te bieden voor de beweging 'StRaten-generaal' en de initiatieven, die onder de naam stRaten-generaal worden georganiseerd door deze beweging.

Deze beweging en deze initiatieven hebben tot doelstelling algemeen: via burgerparticipatie bijdragen tot de bescherming en bevordering van de leefkwaliteit van het (stedelijk) leefmilieu, in zijn breedste betekenis en samenhang, van wijk tot wereld, en ook voor de toekomstige generaties, op basis van duurzaamheid en dierbaarheid. Bijzonder: onze aandacht gaat uit naar de lokale uitbouw van Agenda 21, Welzijn, onderwijs, democratie, (kans)armoede, gezondheid, stedenbouw, discriminatie, arbeid, veiligheid, cultuur, afval, groenvoorziening, participatie, ruimtelijke ordening, financies, mobiliteit, patrimonium, productie- en consumptiepatronen, natuur, huisvesting, economie, ...

De vereniging heeft geen bindingen van politieke, filosofische aard. De vereniging mag alle daden stellen, die kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van dit doel. De vereniging kan in deze zin ook, doch slechts op bijkomstige wijze, activiteiten uitoefenen, voor zover de opbrengst hier uitsluitend wordt besteed aan het doel waarvoor ze werd opgericht.";

Overwegende dat voormeld statutair doel van de vereniging dermate ruim en algemeen is opgevat dat het in wezen het maatschappelijk leven in al zijn facetten bestrijkt; dat wegens deze absoluut algemene draagwijdte van haar doelstelling het optreden van de vereniging gelijk staat met de actio popularis, indien de handeling die wordt aangevochten geen algemene draagwijdte heeft -even algemeen als die van de doelstelling waarop de vereniging zich beroept- doch een specifieke welomschreven strekking heeft; dat uit de gegevens van de zaak blijkt dat dit laatste te dezen het geval is; dat het bestreden besluit de stedenbouwkundige vergunning verleent voor het uitvoeren van welomschreven werken op een welbepaalde locatie, met name het opbreken van de aansluiting van de twee afritten van de ring rond Antwerpen met de Bolivarplaats en de Singel, en van de dienstweg van de Amamtunnel, en de daarbij horende collector en de bouw van een voorlopige aansluiting van voormelde afritten met de Singel en een nieuwe collector en riolering; dat de verzoekende partij niet over de vereiste rechtsbekwaamheid beschikt om de vordering tot schorsing in te stellen; dat de vordering niet ontvankelijk is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van de Regie der Gebouwen in de vordering tot schorsing wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst in de schorsingsprocedure, bepaald op vijfduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zestien november tweeduizendeen, door :

de H.	J. BOVIN,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BOVIN.